

დღეს თბილისში,
3. ი. ლინის
სახელობის „დინამო“
სტადიონზე გაიმართება
საპასუხო
მეორეხარისხიანი
შახვიდრო
ეპროვის ქვეყნის
თასის მფლობელთა
თასზე ფეხბურთში:
მოსკოვის „დინამო“
— სევილიის
„რეალ-ბეტისი“

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

№ 52
(6117)

15
ოთხშაბათი
ფასი 3 კპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან ატმოსფერული ფიზიკულური და
სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანიზებით
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете
Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის
1984 წლის
18 აპრილიდან

ნარკოტიკებს ვუსურვებთ ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფო კოლექტივის თბილისის სპორტზე!

„როგორც საკუთარ სახლში“...

ფეხბურთის ქართველ გულშემატკივარს კარგად ახსოვს შარშანდელი საფეხბურთო სეზონის ბოლოს „ლელოში“ დასტამბული წერილი „საქართველო შებრძოლება და გამარჯვება“. ფეხბურთი 77-ის შემჯავებელი ეს სტატია ა. სევიდოვს ეკუთვნის. მისთვის „დინამოს“ მწვერულზე დაუფარავად აღინიშნა როგორც თავისი გუნდის, ისე თბილისელ თანაკლებულთა ყველა ის ღირსება და ნაყოფი, რომელიც ამ ორ სახელმწიფო კლუბს ახასიათებდა შარშანდელი სეზონის მანძილზე. მწვერული მოსკოველთა სათადარიგო სკამის უქონლობას უჩიოდა, განსაკუთრებით თავდახმის საშუალო. მკითხველმა უკვე იცის, რომ წლეულს გერმანიისა და კაზახეთის გვერდით უნდა წერეთელიც ითამაშებს.

ვფიქრობთ, წინდები არ იქნება ამ სტატიის ზოგიერთი ადგილის გახსენება. „ჯერ კიდევ მაშინ, როცა კლუბები 1977 წლის საფეხბურთო სეზონისთვის ემზადებოდნენ, ჩემთვის დაგასკვენი: ჩემპიონობის მთავარი პრეტენდენტი თბილისის „დინამო“ იქნება“. შემდეგ მწვერულზე ლაპარაკობდა იმ მიზეზებზე, რამაც ამ პროგნოზის მთლიანად გამართლებას შეუშალა ხელი. ბოლოს კი დასძინდა: „რადგან უკვე ვაღიარე ჩემი სიმპატიები თბილისელთა მიმართ, თავს ერთი ვენიშნის უფლებასაც მივცემ: იქნებ ვცდებოდე კიდევ. მაგრამ რატომაც მგონია, გუნდს ჯერ კიდევ არ სურია, რომ ნამდვილად ძალუბს ჩემპიონობა... ერთი სიტყვით, საჭიროა რწმენა და ყველაზე გაბედული მიზნის დასახვა. ამისკენ მოვუწოდებ როგორც ჩემს, ისე თბილისელ ფეხბურთელებს. დაბოლოს, მგერა, რომ ახალ 1978 წლის საფეხბურთო სეზონში ეს ორივე კლუბი წარმატებით ითამაშებს“...

გუშინ მოსკოვის დინამოელებმა თბილისელ თანაკლებულთა ბაზაზე — დილმის ბაზაზე დაიდეს ბინა. დასვენეს, საღამოს კი „დინამოს“ სტადიონზე ივარჯიშეს. „რეალ-ბეტისთან“ საპასუხისმგებლო მატჩის წინ ვესაუბრეთ გუნდის უფროს მწვერულს ა. სევიდოვს, შემდეგ კი თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელებს მ. მაჩაიძეს და დ. ყიფიანს.

ა. სევიდოვი: ახალი საფეხბურთო სეზონის პირველივე მატჩები ჩვენთვის ერთობ საპასუხისმგებლო გამოდგა. პირველ შეხვედრაში მივაღწიეთ ფრეს და ეს შედეგი უფროდ გვაძლევს საბოლოო წარმატების იმედს. საპასუხო მატჩისთვის თბილისი შემთხვევით არ ამოგვიჩვენია. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, შარშანდელი „სეზონის თასი“ ქვეყნის ჩემპიონთა მწვერულ ორთაბრძოლაში სწორედ თქვენს სტადიონზე მოვიპოვეთ. ვიცი, გაინტერესებთ ითამაშებს თუ არა წერეთელი. საქმე ისე წავიდა, რომ ბოლო მომენტამდე არ ვიცი, დავერთავს თუ არა უფდას-ს შტაბ-ბინა ზურაბის გუნდის შემადგენლობაში გამოყვანას — წერეთელი დიდი ხანი არ არის, რაც ჩვენს კოლექტივში ირიცხება და სწორედ ამიტომ წინასწარ განაცხადშიც, ბუნებრივია, ვერ მოხვდა. ის ახლა იმ თვრამეტი ფეხბურთელის სიაშია, რომლებიც „რეალ-ბეტისთან“ მატჩისთვის ემზადებიან. გუნდს თან ახლს სევილიაშიც, მაგრამ... დღეს კიდევ დავუკავშირდებით ციურებს. ძალიან გვიწყობს, რომ ეს საკითხი დადებითად გადაწყდეს.

მ. მაჩაიძე: ჩვენს თანაკლებულთა წარმატების ყველა შანსი აქვთ. ჩემი სურვილია, და ამას მასპინძლის ვალიც მათქმევიანებს, რომ მოსკოვის „დინამო“ ისე ივარჯის თავი ჩვენს სტადიონზე, როგორც საკუთარ სახლში.

დ. ყიფიანი: მართო ძველი, სასახლო ტრადიციები და თანაკლებულთა როლი გვაკავშირებს მოსკოვის „დინამოსთან“. ეს გუნდი ყოველთვის იყო ქვეშაობით მებრძოლი და სპორტული კოლექტივის ნიმუში. შარშანდელმა სეზონმა ეს აზრი კიდევ უფრო განამტკიცა, ყველაზე მეტი სიმპატიები სწორედ მოსკოველთა დინამოელებმა დასტოვეს. ამ ძნელი მატჩის წინ წარმატებას ვუსურვებ ჩვენს ტოლსა და სწორს, ჩვენს მეტოქესა და მეგობარს.

ეს ფოტოსურათი ჩვენს კორესპონდენტმა ა. კოტორაშვილმა გუშინ გადაიღო. მასზე აღებულება მოსკოვის დინამოელთა ერთი გუნდი თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე ვარჯიშის დაწყების წინ.

გაზეთ „ლელო“ პ რ ი ზ ე ბ ე ე

ჩეხოსლოვაკი კონსტაბოკრა დაასახელებს

ბაჰარინი, 14 მარტი (ტელეფონით, ჩვენი სტე. კორ.). ზამთრის სპორტაკადემიის ციებ-ცხელებაზე ბაკურიანში ჯერ კიდევ არ დამტკრალა და აი, კონსტაბოკრის ფერდობები მთლიანადაა მოხვედრებული. მთლიანადაა მოხვედრებული მთლიანადაა მოხვედრებული „ლელოს“ პრიზებზე.

ასპარეზობის ორგანიზატორები შემოხვედნენ, რომ ბაკურიანის მტკუნვარე მზე თოვლს საბოლოოდ დააღწიონ, მაგრამ სტადიონის წინა ლიხე, თითქმის სავანებოდ, ხევერდულად მოთოვა.

ასპარეზობაში (მთავარი მსაჯი, საკავშირო კატეგორიის არბიტრი ბ. ოვანუშვილი) სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების ათი გუნდის 140-მდე წევრი მონაწილეობს. მათ შორის 20 ჩეხოსლოვაკი წარმომადგენელია, რომლებიც სხვადასხვა კოლექტივის ღირსებას იცავენ.

წლეწანდელმა მრავალტურიანმა ჩემპიონატმა სტადიონი აიღო იანვარში, როცა სლავსკოეში „კარპატის“ თასი გათავაშდა. მეორე ტურში თვით ხალხთა მეოთხე სპორტაკადემია გახლდა და აი, ახლა აქ გადამწყვეტი შეხვედრები მიმდინარეობს.

ორი ტურის მერე წინ იყვნენ „ბურვეესტნიკი“ და „სპარტაკი“. მაგრამ უკანასკნელ სტადიონს ადვილებს საბოლოო განაწილებაში ბევრი ცვლილებების შეტანა შეუძლია.

კონსტაბოკრა სპეციალურ სლალომში მოსპარეზებებს ორ დღეს მასპინძლობდა. სარბიელზე ვაჭები (95 მონაწილე) გამოვიდნენ 600-მეტრიან ტრასაზე (სიმაღლეთა სხვაობა 140 მ, 67 კარი) ახალი თოვლი სპორტსმენებს საგინებლად აფერხებდა სრულად გამოვლენებისათვის ტექნიკა, უკვე პირველ ცდაზე ახალგაზრდა დინამოელი ოსტრატ დ. გულიევი დაწინაურდა — 56,06. მან მეორე ცდაზეც ყველას აჯობა და საბოლოოდ პირველობა მოიგო — 1.49,61 (ამით თავის გუნდს 40 ქულა მოუტოვა). მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ არბიელი ა. არდევი — 1.52,65 და მისი თანაგუნდელი ბ. ლუდკო — 1.53,02.

ჩეხოსლოვაკი წარმომადგენლებიდან სლავსკოეში იყვნენ სპარტაკი ს. მიქაბერიძე (XII ადგილი, 9 ქულა) და ზამთრის სპორტაკადემია იუნიაორთა შორის გამარჯვებული დინამოელი ვ. სანაკოვი (XVII ადგილი, 4 ქულა).

ამ დღეს გუნდურ ჩათვლაში შეიარაღებული ძალების სპორტსმენებმა 53 ქულა მოაგროვეს, „ტრუდმა“ — 49, „დინამომ“ — 47.

მეორე დღეს ქალები სპეციალურ სლალომში 550-მეტრიან ტრასაზე (სიმაღლეთა სხვაობა 130 მ, 60 კარი) ეკვიპირდნენ ერთმანეთს. პირველობისთვის 38 მონაწილე იბრძოდა. მართალია, სპორტაკადემიის ჩემპიონმა ლ. რეუსმა („სპარტაკი“) თავიდანვე ხელთ იტოვა პირველობა — 53,19, მაგრამ მეორე დაშვებისას ფინიშთან კარს დაეჭახა და ასპარეზობას გამოეთიშა. ამან დინამოელ ნ. პერჩაქინას საშუალება მისცა ორი ცდის გამო შეეღწეოდა პირველობაში — 53,19, მაგრამ მეორე დაშვებისას ფინიშთან კარს დაეჭახა და ასპარეზობას გამოეთიშა. ამან დინამოელ ნ. პერჩაქინას საშუალება მისცა ორი ცდის გამო შეეღწეოდა პირველობაში — 1.45,0. სპარტაკელი ბ. სა-

უკონენი მას 5,85 წამით ჩამორჩა, ხოლო ლ. კაბანოვამ („სპარტაკი“) მესამე შედეგი (1.52,03) აჩვენა.

ქალთა შეჯიბრებაში ჩეხოსლოვაკი სპორტაკადემიის წარმომადგენელი იყო ლ. კაბანოვა (1.52,03) აჩვენა.

ქალთა შეჯიბრებაში ჩეხოსლოვაკი სპორტაკადემიის წარმომადგენელი იყო ლ. კაბანოვა (1.52,03) აჩვენა.

ქალთა შეჯიბრებაში ჩეხოსლოვაკი სპორტაკადემიის წარმომადგენელი იყო ლ. კაბანოვა (1.52,03) აჩვენა.

ქალთა შეჯიბრებაში ჩეხოსლოვაკი სპორტაკადემიის წარმომადგენელი იყო ლ. კაბანოვა (1.52,03) აჩვენა.

ქალთა შეჯიბრებაში ჩეხოსლოვაკი სპორტაკადემიის წარმომადგენელი იყო ლ. კაბანოვა (1.52,03) აჩვენა.

საორბულო ბაზეის
მეხანალოგა
№ 1 კროვლიმა!

როდისა?

ცხაპაის რაიონი სპორტული ბაზეით არასოდეს ყოფილა მდიდარი, ისინი დღევანდელ ვაზარდობ მოთხოვნებს ვერ ამაყოფილებს. რაიონის ფეხბურთელთა გუნდ „ვერისს“, რომელიც საქართველოს პირველობის პირველ ჯგუფში თამაშობს, წვრთნისა და კალენდარული მატჩების ჩასატარებლად ნორმალური პირობები არ გააჩნია.

ცხაპაიში სტადიონის მშენებლობას დიდი ხნის წინათ ჩაეყარა საფუძველი, შეიკრიბა სათანადო ადგილი, გადაზომეს, გადაზომეს და საქმე დაიძრა... კუს ნაბიჯით. წელიწადი წელიწადს მისდევდა და სტადიონის მშენებლობაზე გაცივებულსაც წვიმა და ქარი აფუქებდა. რაიონს უჭირდა საკუთარი სახსრებით ასეთი დიდი ობიექტის დაფინანსება.

ასე სვენივ-სვენივით მოალწია მშენებლობამ დღემდე.

მშენებლების — „საქსპორტმენის“ დასავლეთ საქართველოს № 3 საამარტველოს (უფროსი ნოდარ ჯობაძე) უპირველესი ამოცანაა სტადიონის 5 ათასი მყურებლისთვის განკუთვნილი ტრიბუნის და მთავარბუნი. ტრიბუნა გასული წლის პირველი ივლისისთვის მზად უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ობიექტის ჩამარტების გეგმა ჩაიშალა. შარშან აქ 150 ათასი მანეთის სამუშაო შესრულდა. საქმე იმანაც შეაფერხა, რომ მშენებლობამ ვერ მიიღო 150 ტონა ლითონი და 110 კუბმეტრი ბეტონი, საქმე წელსაც არ უჩანს სასიკეთო პირი.

ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით, სამტრედიის ბეტონის ბაზას ცხაპაის სტადიონის მშენებლობისთვის შარშან, წლის დამლევამდე უნდა მიეწოდებინა 97 კუბმეტრი ბეტონი, რომლის ღირებულება — 6102 მანეთი კომპინატმა 26 დეკემბრისთვის კიდევაც მიიღო. სამაგეროდ, დღემდე მხოლოდ 18 კუბმეტრი ბეტონის გაკეთდა მოახერხა. როგორც ნოდარ ჯობაძემ გვითხრა, ბაზა ფონდს გადასახლდა თვლის და წლიურს უარს აცხადებს მასალის გადგენაზე (?).

მშენებლებს სათანადო სამსახური ვერც ქუთაისის მეტალბაზამ (დირექტორი ა. თევდორაძე) გაუწია. ტრიბუნის ასაგებად საჭირო არმატურისთვის შარშან ბაზას 1170 მანეთი ჩაერტება, მაგრამ მშენებლობა დღემდე ამოდ ელიან დანაპირებს.

ტრიბუნის დროულად დამთავრებისთვის საჭიროა რკინა-ბეტონის ფილები, რომელთა დამზადება ქუთაისის რკინა-ბეტონის ქარხანას (დირექტორი შ. ნუცუბიძე) დაევა. რადგან ქარხნისთვის საჭირო მასალების მიწოდება ვერ უზრუნველყვის, ფილების დამზადება დღემდე არ დაწყებულა.

სტადიონის ტრიბუნის მშენებლობის დასამთავრებლად წლიურს 70 ათასი მანეთის სამუშაო შესასრულებელი.

დ. ვაზაძე.

ცხაპაია.

წავაჩინა სავიზო

ზიანთუა

ქალაქის პირველობაზე მცირეკალიბრანი შაშხანის სროლაში 27 გუნდი მონაწილეობდა. საუკეთესონი აღმოჩნდნენ სამთადნო კომპინატისა და დოსავლის სავაქტომობილო სკოლის გუნდები. პირად ჩაჯვალა იმარტვეს შ. ნიორაქემ (სამთადნო კომპინატი) და გ. ბერვლაძემ (რუსული საშუალო სკოლა). ვაგონების უძლიერესი გახლდათ სოფელ ლეთორის საშუალო სკოლის მოსწავლე გ. კუბატაძე.

გ. ბარჯაძე.

მეხადებიან მოსწავლეთა სპორტაქიადისტვის

„ცხენი — დიდი ტანის ჩლიქ-გაუყოფელი ცხოველი. იყენებენ შესაჯლოდ, შესაბმელად და ბარვის ხაზოდ“ — გვაუწყებს ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი.

ცხენი უმსოვარი დროიდან შეითვისა ადამიანმა, მერე ყოველი ვაჭარული საქმიანობა ცხენთან იყო დაკავშირებული. „ოში წასვლა მას უხარის, ვისე კარგი ცხენი ჰყავს“ — მდროდენ საქართველოში. „კარგი თოფი და კარგი ცხენი“ — იყო ყოველი გმირის მშენებელი. სად როგორ, მაგრამ საქართველოში ცხენი თითქმის გაუკლებული იყო, რასაც ჩვენში ვაჭარული მუშაობის მრავალი სახელი მოწმობს: კვიცი, გვრტვი, აბო, ულაყი, ფაშატი, ჰუნე, ჯინობი, ავილა, ტაიტი, ახტა და სხვა, რომელთაგან ზოგიერთი, სამწუხაროდ, უკვე კარგა ხანია დაიწყებს მიყვას. სწორედ ასეთმა სიყვარულმა წარმოშვა სპორტის ერთ-ერთი სახეობები: ისინდი, ცხენურთი, მარულა, ჩეგვა, ჯირითი, ყაბახი... უძველესი დროიდან საქართველოში არც ერთი დიდი დღესასწაული ისე არ ჩაივლიდა, რომ ცხენოსნობით არ დამთავრებულიყო. ამ საინტერესო სახეობის მაყურებელიც ზევი ჰყავდა.

მაგრამ გავიდა დრო. შეიცვალა ადამიანთა ცხოვრება — ცხენის ადგილი „რკინის რაშმა“ დაიკავა. „უღელს“ ტრაქტორი შეგმა, ბარვისა და ტვირთის გადასახად „სოლმეს“ და „ბელაზებს“ იყენებენ. დრო წინ მიდის. ყოველივე ამან და ცხენოსნობის ნაკლებმა ყურადღებამ გამოიწვია რესპუბლიკაში სპორტის ერთ-ერთი სახეობების დაქვეითება. გადაყრია ქართული ცხენე ჯღობას, წინადატურად ვეღარ სცემდა მარჯულ ჩოგანს. მივიწყებს მიყვას ეს ლამაზი და მიწიდელი სახეობა.

თუმცა ამ ბოლო დროს ცხენოსნობამ ყურადღება გულგ მიიპყრო და აქაქ მისთვისაც მოიკლებს სპორტის შესვერებმა, მაგრამ მთელ რიგ რაიონებში კვლავინდებურად უფეროდოდ იყიდებიან ამ საქმეს, ამიტომ რესპუბლიკურ თუ სხვა მასშტაბის შეჯიბრებებში ერთი და იგივე რაიონები მონაწილეობენ. საპირის ადგილებისთვის 4 თუ 5 რაიონი იბრძვის, ხსენები კი მაყურებლის როლი გამოდინა. ისთვის, რომ ცხენოსნობის ერთგულნი სახეობები რესპუბლიკაში უფრო მასობრივი და ფეჟეტური გასდეს, იგი საქართველოს სასახელო სპორტაქიადისტ ბროგრაშაშია შეტანილი. სპორტაქიადისტები კი ცოტა დრო დარჩა...

ბალის რაიონში ერთ დროს ცხენოსნობა მაღალ დონეზე იდგა და გალერები რესპუბლიკურ პირველობებზე საპირის ადგილების მთავარი კონკურენტები იყვნენ, მაგრამ შემდეგ ყველაფერი თვითონებმა მიეცა. მართალია, აქ ბოლო წლებში საგრამბოლად გამოვსვლდა მუშაობა, მაგრამ მიანე ვერ ვიტყვით ცხენოსნობა უკვე აღორძინების გზაზე იდგეს. როგორც „კოლმეურენს“ რაიონული სეზტის თავმჯდომარე შოთა ჩხეტიანთან და კომპავირის რაიონის საორგანიზაციო განყოფილების გამგე ვალტერ ჭობალიასთან საუბარში გაირკვა, რაიონში 20 საბჭოთა მეურნეობა და 15 კოლმეურნეობაა და აქედან ბოლო წლებში „კოლმეურენს“ რაიონულ პირველობაზე ცხენოსნობის ერთგულ სახეობებში სრული გუნდი მხოლოდ რვა

კოლმეურენს გამოყავს. ხსენები ან არასრული გუნდით გამოდინა, ან საერთოდ არ იწყებენ თავს. „კოლმეურენს“ რაიონული პირველობა ცხენურთში, ისინდში, მარულაში, დილში, ყაბახსა და ჩეგვაში აქ ყოველ გასახულზე იწყობა, საპირის ადგილების რეალური კანდიდატები არიან: თქუმის ლენინის სასკოლის კოლმეურნეობა, ლმურნის ფარფალიას სახელობის კოლმეურნეობა და ოტობაის მემოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობა. ეს კოლმეურნეობები ყოველთვის სრული გუნდით გამოდინა და შედეგც სახეზეა. მისასაღმებელია, რომ აღნიშნული კოლმეურნეობებისა და მეურნეობის მშრომლებს არ განელებიათ თვინიერი ცხოველისადმი სიყვარული — რაიონულ შეჯიბრებებზე საკუთარი ცხენებით გამოდინა. თქუმის ლენინის სახელობის და ლმურნის ფარფალიას სახელობის კოლმეურნეობებმა გადაწყვიტეს თავიანთი გუნდები შექმნილი ჯიშის ცხენებით გააძლიერონ. შარშან

ნუგზარ ლაბაშია... ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეს კი სათანადო უდგანან ნუგზარის ძმა, კლუბის უფროსი მწვრთნელი, საბჭოთა კავშირის სპორტის ოსტატი და საკავშირო პირველობის ორჯონის პირისპირი მარდონ ლაბაშია, მწვრთნელი: სპორტის ოსტატი ვ. ჯაფარიძე და ვ. ხუბიაია. მათი დასახარელი შრომის შედეგია ის, რომ კლუბის აღზრდილი და წვრთი, სპორტის ოსტატობის კანდიდატი რამინ მესხია საქართველოს ნაკრების შემადგენლობაშია შეყვანილი და აქვეანვე გმზადება საბჭოთა კავშირის ხალხთა მემდიდე სპორტაქიადისტთის.

სპორტის პროგნოზი
სახეობებს —
აღორძინება!

კ ი ს ა ტ
კ კ რ მ ი
ც ხ ე ნ ი
კ ყ ა ვ ს რ ...

მათ 2-2 ცხენი შეიძინეს. ლმურნიველები წლიურს კიდევ 3-4 ცხენის ყიდვას აპირებენ. სამწუხაროდ, შემოქმთევილი კოლმეურნეობის რიდი უბანე მხარს საპირის „განთადის“ სახელობის, რჩის-ცხირის წვრთლის სახელობის და ზოგიერთი სხვა კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა.

მხოლოდის ბარათაშვილის სახელობის კოლმეურნეობა თქუმის კოლმეურნეობის შემდეგ კვირმეური სიმელორით მეორე რაიონში. ადრე აქ კარგად იყო განვითარებული ცხენოსნობა, მაგრამ ბოლო ხანებში სოფლის თავგაცადა გულგრილობა დამოკიდებულე მნი სპორტის ეს ერთგული სახეობა მნიშვნელოვნად ჩამოარჩინა. აღნიშნულ კოლმეურნეობას ქვემო ბარდების ჩიის საბჭოთა მეურნეობამაც მიბაძა. ადრე მუდამ ორგანიზებულმა კოლმეურნეობა, რომელსაც ყოველთვის ჰყავდა რაიონის ჩემპიონები და პრიზიორები, შარშანდელ პირველობას რატომდღე წაუყვარა და შეჯიბრებზე გუნდი არ გამოიყვანა.

გალელ ცხენოსანთა მიღწევები მართ სოფლის სპორტსმენთა წარმატება-წარუმატებლობაზე როდია დამოკიდებული. მისი სულისჩამდგმელი გალის საკომმუნეურობათაშორის სასკენოსნო სპორტული კლუბია, რომელსაც წელიწადნახევარია ხელმძღვანელობს სსრ კავშირის სპორტის ოსტატი ცხენოსნობაში, საბჭოთა კავშირის ორჯონის ჩემპიონი და მრავალჯონის პრიზიორი

ნუგზარ ლაბაშია... ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეს კი სათანადო უდგანან ნუგზარის ძმა, კლუბის უფროსი მწვრთნელი, საბჭოთა კავშირის სპორტის ოსტატი და საკავშირო პირველობის ორჯონის პირისპირი მარდონ ლაბაშია, მწვრთნელი: სპორტის ოსტატი ვ. ჯაფარიძე და ვ. ხუბიაია. მათი დასახარელი შრომის შედეგია ის, რომ კლუბის აღზრდილი და წვრთი, სპორტის ოსტატობის კანდიდატი რამინ მესხია საქართველოს ნაკრების შემადგენლობაშია შეყვანილი და აქვეანვე გმზადება საბჭოთა კავშირის ხალხთა მემდიდე სპორტაქიადისტთის.

მნიშვნელოვანი სპეციფიკური სახეობაა — ყოველგვარი მოზინობა და თავდადება ფუტბა, თუ არ გველეხა გარეკლინი ცხენები, რომლებსაც დიდი ხანა-სულხანი თავის „სიტყვის კონაში“ ჰუნეს ან ჯინობს უწოდებს. მათი უამარობა ყველაგან და ყოველთვის ყოველივე არის ცხენოსნობის ჩამოარჩინის მთავარი მიზეზი. ამ პრობლემას გაღვლებამე ვერ აუარეს გვერდი — საკომმუნეურობათაშორისო სასკენოსნოს სპორტულ კლუბს ათი წლის განმავლობაში (1965 წლიდან 1975 წლამდე) არც ერთი ცხენი არ შეუძენია. ასეთ ვითარებაში წარმატებზე ფიქრიც შედგმეტი იყო. 1975 წლის მიწურულს კლუბმა ექვსი ცხენი შეიძინა, ხოლო რესპუბლიკური სასახელო სპორტაქიადისტის ფუნდბასთან დაკავშირებით წლიურს კიდევ 8 ცხენის შემატებას აპირებენ. თუ ეს საქმე დროულად მოგვარდა, მაშინ სასკენოსნო კლუბის საქმიანობას ფრთები შეეხსება, მით უმეტეს, რომ არც დირექტორს და არც მის ვარშემო შემოკრებილ ცხენოსნობის მოყვარულთა მონდობა და ენთუზიაზმი არ აკლიათ.

კლუბს აქვს თავისი, რომელიც ჯერ-ჯერობით მოუწყობილა: გამოსაცხელავი სასახე, რადგანაც ალაგ-ალაგ წვეთავს წვიმის წყალი, არა აქვს ტერი, რის გამოც სადგომში ცივა. არც ასფალტია დაგებული, ტიბრების ნახევარზე მეტი ფიტრული და ცხენების შესახანად უფარვისა (თუმცა, როგორც გვითხრეს, უახლოეს ხანში თავლის რეკონსტრუქციას აპირებენ). ყოველი ვარჯიშის შემდეგ, განსაკუთრებით წვიმიან ამინდში, თბილი შხაბის მიღება სასიამოვნოა და მარგებელი, მაგრამ კლუბის ცხენოსნები ასეთ „ფუფუნებას“ მოკლებული არიან. ცხელ წყალს ვინ ჩივის, ცივიც არსადა აქვთ აბლომასლო...

სასკენოსნო კლუბის ფონდს იურიდიული საწვერი ადგენს, რასაც კომმუნეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები იხდიან კლუბის ცხენების მოვლის და წვრთისთვის. მაგრამ ყველა საბჭოთა მეურნეობა პასუხისმგებლობით როდი კიდდება ამ საქმეს. ზოგიერთი მათგანი თავს არიდებს საწვერი გადასდას, რის გამოც დავალიანებამ 10 ათას მანეთს გადაატარა. ჩვენს მიერ შემოთ ჩამთვლილი ნაკლავებები შეიძლება ვინმეს წერილმანად მოეჩვენოს, მაგრამ მდინარე ხომ ნაკლებებისაგან შედგება... რაიონის ხელმძღვანელობას მეტი ყურადღება მართებს სპორტის ამ სახეობისადმი, რათა გალელ ცხენოსნობის დაბირუნონ დაკარგული პოზიციები — ნაბერწყალს გადვიცება უნდა...
3. დანალია.
(ჩენი სანე. კორ.).
გალის რაიონი.

სარდაქციო ფოსტიდან

ნავალი მოდენობა

ნავალი პოკეი

ან წარილი ქართული სპორტისადმი უსაზღვრო სიყვარულმა, მისი პრობლემებისადმი შეგნებულმა დამოკიდებულმა და „ულტოს“ ფურცლებზე ამას წინათ გამოქვეყნებულმა სტატიამ „პოკეი და იმედით სავსე თავლები“, დამაწყინა, მინდა, როგორც სპორტის გულს შემატებარა ვავიპოვო ჩემი მოსახრება შიბიანი პოკეის განვითარების (უფრო სწორად განუვითარებლობის) შესახებ.

ნამდვილად საწყენია, რომ ისეთ სპორტულ რესპუბლიკაში, როგორიც საქართველოა, შიბიანი პოკეის ევოლუცია და მოსაფლტებულ მოდენებზე ჩოგბურთის ბურთითა და თვითნაკეთი პოკეიანობით თამაშობდნენ, ხოლო უნადუსი რანაგის შეჯიბრების მაყურებელს მხოლოდ და მხოლოდ ტელეაუდიტორია შეადგენს.

შეიძლება ზოგიერთმა სპეცტიკოსმა (ისინი, სამწუხაროდ, საკმაოდ არიან) შემოგვიტოს, რომ პოკეი საქართველოში სათანადო ბუნება იგივე პირობების უქონლობის გამო ვერ განვითარდება. თუ გული გულბს, გალატურული პრობლემები არ არსებობს. აქაც შეიძლება გამოიჩინოს გზა და რაც შეიძლება სწრაფად, რათა ათასობით მოზარედის ოცნება ასრულდეს.

საკმაო ხანი გავიდა მას შემდეგ (1960-62 წწ.), როდესაც საქართველოში შიბიანი პოკეის გუნდის ჩამოყალიბება სცადეს, მაგრამ ამ ცდებს არაორგანიზებულმა სახე პქონდა და არც მტკიცე საფუძველი გასწდა: ყოველივე ამან, ცხადია, დასწრული შედეგია არც მოგვცა და, ვგონებ, კარგანით გაუტება გული სპორტის ამ სახეობის ენთუზიატებს. თუმცა, დიდად არავის გამოუდიდა თავი შიბიანი პოკეის დასაცავად. შეიძლება თამამად ითქვას, რომ მაშინ სახელობა ხელოდ შექმნილი გუნდი, რომელიც წელიწადში სულ რაღაც სამ თვის ვადაშია მოსალოდნელი მარტები მოჰყვა, დახმარების მაგიერ გუნდიც და საერთოდ პოკეის არსებობაც უნაძველად მივიწყეს. მაგრამ ყოველივე ეს წარსულს მკვლევანს და მისი განსახება გულივტვივისს მეტს არაფერია თუ შევხედავთ მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა სპორტული ბაზების მშენებლობისადმი ზრუნვა რესპუბლიკის ხელმძღვანელობის, ფიქრულივტურისა და სპორტის კომიტეტის მხრივ.

ყოველივე ეს მაშლევს საფუძველს ვირწმუნო, რომ საქართველოში მალე ივლილება აღდგომი ნებაღული შეძახილები: „შიბიან, შიბიან!“

შიბიანი პოკეი მხოლოდ ჩრდილოეთსა საქეთრება კი არა, ჩვენს სამხრეთულ ტემპერამენტით გამთბარ, ახლოველი სპორტის სახეობაც გახდება. დროა რეალობად ვაქციეთ ათასობით ბიჭუნა ოცნება — ივრჯიშიან და ითამაშონ ნამდვილი მენდებზე, ნამდვილი სპორტულ ფორმით — ნამდვილი პოკეი!

თ. იმპაპარიძე,
იენიერი.

სპორტული რუსთაპი

ქალაქის საბჭოს აღმასკომის საბინაო სამმართველომ ჩაატარა საბინაო-საქსლოატაციო კანტორებისა და სასამმართველოების პირველობა — „კმზარული სტარტები“, რომელშიც 11 გუნდი ჩაე-

ბა. ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ მეტალურგიული ქარხნის სახმმართველობისა და № 6 საბინაოსაქსლოატაციო კანტორის წარმომადგენლები. გამარჯვება მეტალურგიული ქარხნის სახმმართველობის სპორტსმენებმა მოიპოვეს, რომლებსაც საბინაო სამმართველოს თასი და სიგელი გადაეცათ.

„განთადის“ საქალაქო საბჭოს ლია პირველობა 1964-65 წლებში დაბადებულ მოკიდევთა შორის წონიოტი ტეტეგორების მიხედვით მოიგეს: ა. ივანაშვილი, ე. აში-

როვია, გ. ბერუაშვილი, ს. წოწოლაშვილი, გ. მჭედლიშვილი, ე. ვარაშვილი, დ. კიჭინაძე, შ. ბუხრიაძე, ბ. ბეკიაშვილი, გ. ქაქავაძე, დ. ტუაივა, მ. ბაღდანიშვილი, ხ. კობახიძე და ჯ. ბენაშვილი.
8. საგადაშვილი.

როდესაც მიმომხილველები ამ ჯგუფის შემადგენლობაზე მსჯელობენ, ყველა ერთ აზრს გამოთქვამს: 8 უძლიერესი შორის ბრძოლა უნდა გააგრძელოს გერ-სა და პოლონეთის გუნდებმა. ორივე ნაკრების ხელმძღვანელობამ კმაყოფილება გამოთქვა, რომ სწორედ ამ ჯგუფში მოხვდა, თუმცა ვინ იცის! ექსპერტთა ნაწილი იმასაც წერს, რომ მექსიკის ნაკრები მეტად სერიოზულად არის მომზადებული. ასეთ შემთხვევაში კი მასაც ხომ შეუძლია პრეტენზია განაცხადოს, ვთქვათ, ჯგუფში მეორე ადგილზე, აი, ერთი რამ კი ყველამ აღიარა: ტურნის გუნდი სუსტია (რა თქმა უნდა, შედარებით) და ჯგუფში მეოთხე ადგილს არავის „დაუთმობს“.

ერთი სიტყვით, სიტუაცია მეორე ჯგუფში ბევრად უფრო ნათლად მიაჩნიათ, ვიდრე პირველში. თუ იქ არც ფავორიტია და არც ალტსაიდერი, აქ ერთის დასახელებაც შეიძლება და მეორისაც...

დიდი ცვლილება

გერ-ს ნაკრები მსოფლიოს ჩემპიონატაში

1954 — თურქეთთან 4:1, 7:2, უნგრეთთან 3:8, იუგოსლავიასთან 2:0, ავსტრალიასთან 6:1, უნგრეთთან (ფინალური მატჩი) 3:2.

1958 — არგენტინასთან 3:1, ჩეხოსლოვაკიასთან 2:2, ჩრდ. ირლანდიასთან 3:2, შვედეთთან 1:3, საფრანგეთთან (მატჩი მესამე ადგილისთვის) 3:6.

1962 — იტალიასთან 0:0, შვეიცარიასთან 3:1, ჩილესთან 2:0, იუგოსლავიასთან 0:1.

1966 — შვეიცარიასთან 5:0, არგენტინასთან 0:0, ესპანეთთან 2:1, ურუგვაისთან 4:0, სსრ კავშირის ნაკრებთან 2:1, ინგლისთან (ფინალური მატჩი) 2:4.

1970 — მარტოსთან 2:1, ბულგარეთთან 5:2, პერუსთან 3:1, ინგლისთან 3:2, იტალიასთან 3:4, ურუგვაისთან (მატჩი მესამე ადგილისთვის) 1:0.

1974 — ჩილესთან 1:0, გერ-სთან 0:1, ავსტრალიასთან 3:0, შვეიცარიასთან 4:2, იუგოსლავიასთან 2:0, პოლონეთთან 2:1, პოლანდიასთან (ფინალური მატჩი) 2:1.

მსოფლიოს ჩემპიონის წოდება 1974 წელს გერ-ს გუნდმა ასეთი შემადგენლობით მოიპოვა: მაიერი — ფოგოსი, შვარცენბეგი, ბეკენბაუერი, ბრაიტნერი — ჰიონისი, თერატი, ბონოფი — გრაბოუსკი, გ. მიულერი, პოლტენბაიანი. შევადაროთ ახლა ამას გუნდის დღევანდელი საბრძოლო შემადგენლობა. დარჩა 3 ძირითადი მოთამაშე — მაიერი, ფოგოსი და ბონოფი. რაც შეეხება შვარცენბეგს და პოლტენბაიანს, ისინი გაფართოებულ შემადგენლობაში ირიცხებიან და ჯერ კიდევ უნდა დაამტკიცონ, რომ ძალუბი არგენტინაში თამაშენ.

ასეთმა დიდმა ცვლილებებმა, რა თქმა უნდა მწერთყელი შიონი და მისი თანაშემწე დღევანდელი სერიოზული ამოცანების წინაშე დააყენეს. ამიტომ მთელი შარშანდელი წელი მწერთყელებმა რბილად უნდა შეეცადონ გამოვლენას მოაზროვნეს. გასინჯა უამრავი კანდიდატი, თუმცა, რა თქმა უნდა, ყველა პრობლემა დღესთვის გადაწყვეტილი არ არის.

შარშანდელი 10 მატჩი გამართა. გადაწყვეტილი მათ შედეგები:

კილინი. გერ — ჩრდ. ირლანდია 5:0. გოლები: ფიშერი (2), ფლოე, დ. მიულერი, ბონოფი.

ბელგრადი. იუგოსლავია — გერ 1:2. გოლები: დ. მიულერი, ბონოფი.

ბუნოს-აირესი. არგენტინა — გერ 1:8. გოლები: ფიშერი (2), პოლტენბაიანი.

მონტევიდეო. ურუგვაი — გერ 0:2. გოლები: ფლოე და დ. მიულერი.

რიო-დე-ჟანეირო. ბრაზილია — გერ 1:1. გოლი გაიტანა ფიშერმა.

მეხიკო. მექსიკა — გერ 2:2. ორივე ბურთი გაიტანა ფიშერმა.

მელსინგი. ფინეთი — გერ 0:1. ბურთი გაიტანა ფიშერმა.

დასავლეთ ბერლინი. გერ — იტალია 2:1. გოლები: რუმენიგი, კალცი.

შტუტგარტი. გერ — შვეიცარია 4:1. გოლები: ფიშერი (2), ფლოე და შვეიცარიელი მაიერის ავტოგოლი.

დორტმუნი. გერ — უელსი 1:1. გოლი გაიტანა ფიშერმა.

ბალანსი ასეთია: 7 მოგება და 3 ფრე. ბურთები 23:8.

როგორც ცნობილია, ახლანდელ გერ-ს ნაკრებმა მიუნხენში მიიღო ინგლისის ნაკრები. ანგარიშით 2:1 გაიმარჯვეს მასპინძლებმა. ბურთები ინგლისელთა კარში გაიტანეს ცენტრალურმა თავდამსხმელმა ვორმმა, რომელიც მეორე ტაიმში შემოვიდა, და ბონოფმა. მ. მარტს კი გერ-ს გუნდმა ანგარიშით 1:0 დაამარცხა სსრ კავშირის ნაკრები. როგორც შიონმა განაცხადა, მსოფლიო პირველობის დაწყებამდე გუნდი კიდევ გამართავს 2 საერთაშორისო მსაჯურ მატჩს: 5 აპრილს კამბუჯში ბრაზილიელებთან და 19 აპრილს სტოკჰოლმში შვედების ნაკრებთან.

შიონი ადრე ყოველთვის ახერხებდა, რომ მისი გუნდი მაქსიმალური ძალით გაეხრებოდა მსოფლიოს ჩემპიონატის დღეებში თამაშებულყოფი. უკან რჩებოდა ყველა პრობლემა, ყველა წამყვანი ფუნქიონერის საბრძოლო მზადყოფნა.

რომელ ფუნქიონერებზე ამყარებს იმდენ გერ-ის ნაკრების ხელმძღვანელობა?

შიონმა დაასახელა 5 მკარე, მაგრამ ცვლე არავის ეპარება, რომ პირველ რიგში მას მაიერის იმედი აქვს. მაიერს მან ყურადღება 1960 წელს მიაქცია, ჯერ კიდევ სრულიად ჭაბუკს. ერთ წლის შემდეგ კი იგი პორტუგალიაში წაიყვანა უელს-ს ტურნირში მონაწილეობის მისაღებად. 34 წლის მაიერს ნაკრებში 80 მატჩი აქვს ჩატარებული. თქმა არ უნდა, მაიერი დღეისთვის მსოფლიოს ერთ-ერთ უძლიერეს მკარეა. „ყოველი შემთხვევისათვის“, ემზადება მეტად ძლიერი მკარე ფრანკიც, რომელიც „ათასში ერთსულ“ ცვლის მაიერს ნაკრებში. ფრიად საიმედო მკარეებია კარუსი, ნიგბური და ბურდესკიც. არგენტინა-

ბზე. მარჯვნივ იქნება გუნდის ასალი კაპიტანი ფოგოსი, რომელსაც 87 მატჩი აქვს ჩატარებული ნაკრებში, მარცხნივ — შედარებით ახალი ფიგურა, შემტევი მცველი დიცი. მან 20 მატჩი ჩატარა ნაკრებში და ყურადღებას იპყრობს წინ მეტად ეფექტური თამაშით. საინტერესოა, რომ ბუნდესლიგის ერთ-ერთ მატჩში ამ მცველმა მეტოქის კარში 4 (!) ბურთი გაიტანა. დაცვაში გამოსვლის პრეტენდენტებად ითვლებიან, აგრეთვე, რიუსმანი, ტენპაგენი, ცუკერიანი და სხვები.

ჩემპიონატის მიმართ, რომ ორი კანდიდატურა შუა საზღვრსაკლებით ურყევია. ლაპარაკია 26 წლის ბონოფსა და 30 წლის ფლოესე. ბონოფმა დიდი ყურადღება მიიქცია ჯერ კიდევ მსოფლიოს წინა ჩემპიონატში, როდესაც შიონის ერთ-ერთ აღმორე-

ბურთულზე ნულარ ვილაპარაკებთ. ასეა თუ ისე, შიონს ნაკლებად ადევნებს შუა საზღვრის საკითხი. აქ კანდიდატები საკმაოდ ჰყავს. ახლო მომავალი გეგმვებს, ვინ ამოუდგება გერ-ს ბონოფსა და ფლოეს.

1974 წლის შემთხვევითიდან მოყოლებული საერთაშორისო ამსანაგურ მატჩებსა და ევროპის პირველობის ოფიციალურ შეხვედრებში შიონმა გასინჯა დაახლოებით 10 ცენტრალური თავდამსხმელი. ბოლოს ექსპერიმენტები შეწყდა. მიიჩნის, რომ გამოინახა უვე შედეგისა და გერდ მოულერის დირექტორი მემვიდრე. ამ წინააღმდეგობა, თუ ავად არ არის, კლას ფიშერი უცვლელად გამოდის ნაკრებში. შარშან, მაგალითად, როგორც ჩვენს მიერ გამოქვეყნებული ცნობიდანაც შეიძლება დარწმუნებ, ნაკრების შემადგენლობაში 11 ბურთი გაიტანა.

ფიშერი ფრიად გამოცდილი ფუნქიონერი (დაიბადა 1949 წ.), მაგრამ ესოდენ მაღალი შედეგები არასოდეს აქონია. სწორედ მის გულისთვის მოხდა, რომ ნაკრებში მიუხედავად ფიშერის ნულმივ პარტიორს „შალე 04“-დან, 22 წლის აბრაშის (მარჯვენა გარემარბი). აბრაშის-ფიშერის შესანიშნავად შეთანხმებული დუეტი შიონის დიდი იარაღი იქნება მომავალ მსოფლიო ჩემპიონატში, თუმცა, ცხადია, მზადდება სხვა ვარიანტებიც. მაგალითად, შიონმა დაწინაურა კიდევ ერთი ახალგაზრდა ფუნქიონერი, 22 წლის რუმენიგი, რომელსაც თავდასხმის ორივე ფრთაზე შეუძლია თამაში. სულ რაღაც სამი წლის წინ შურნალ „იპიკერის“ რედაქტორი ბონიანი რუმენიგს შესახებ წერდა, რომ „ასეთი ფუნქიონერი შეიძლება გამოიყვანონ ბუნდესლიგის კლუბის (რუმენიგი თამაშობს „ბაიერნიში“) სათადარიგო შემადგენლობაში და ისიც ხანდახან“. ჯერ „ბაიერნი“ მწერთყელმა კრამერმა და შემდეგ შიონმა ნათლად დამტკიცეს, რომ ბონიანი აშკარად ცდებოდა. მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის ემზადება დიდად შედეგიანი ცენტრფორვარდი, 24 წლის დ. მიულერიცა და აგრეთვე, თავდასხმაში გამოსვლის სხვა კანდიდატები — 29 წლის ზეული, 26 წლის ზეულიგერი, 32 წლის ვოლკერტი და ა. შ.

გერ-ს ნაკრების მზადების დასრულებით ეტაპი იწყება 30 აპრილს. ფუნქიონერები ეროვნული ჩემპიონატის დამთავრების შემდეგ შეიკრიბებიან პალენტეს ბაზაზე. 8 მაისიდან მათ ერთ-ერთიანი ვებებულება მიეცემა, 16 მაისს კი ისევ პალენტეში მოიკრიბნ თავს. 23 მაისს გუნდი მიფრინავს არგენტინაში, სადაც ერთ კვირას გაატარებს კორდობაში. აქედან გერ-ს ნაკრები ბუნოს-აირესში ჩავა, სადაც 1 ივნისს შეხვდება პოლონეთის ნაკრებს.

რა თქმა უნდა, არგენტინაში მსოფლიოს ჩემპიონის წოდების შენარჩუნება გერ-ს ნაკრებს მეტად გაუჭირდება, მაგრამ ყველა ექსპერტი მიიჩნევს, რომ ეს გუნდი ერთ-ერთი უძლიერესი იქნება. თვით შიონი თვლის, რომ მისი ნაკრები უძლიერესია ოთხეულს მიეკუთვნება ბრაზილიელებთან, არგენტინელებთან და პოლანდიელებთან ერთად, მაგრამ რა ადგილი განეკუთვნება მას ამ ოთხეულში?

(დასასრული იქნება)

მსოფლიოს ტაში

უხემოვს რჩეულს

მეორე ჯგუფი: გერ, პოლონეთი, ბელსიკა, ტურისი

დყოფნა სამავალით იყო. როგორ იქნება საქმე ამჯერად?

1966 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატში დიდ მოყოლებული, გუნდში ძალიან დიდ როლს ასრულებდა ბეკენბაუერი. მან ითამაშა მსოფლიოს 3 ჩემპიონატში, ევროპის 2 ჩემპიონატში, იყო გუნდის კაპიტანი. შიონი იმედოვნებდა „ბეკისათვის“ არგენტინაში მიეპარათა, მაგრამ ყველაფერი აურია ნიუ იორკის „კოსმოსმა“, რომელმაც ნაკრების კაპიტანი გადაიბირა. ერთხანს იყო იმედი, რომ სანგრძობივი მოლაპარაკება გერ-ის ნაკრებსა და „კოსმოსს“ შორის წარმატებით დამთავრდებოდა, მაგრამ ეს ასე არ მოხდა. „კოსმოსი“ დათანხმდა ბეკენბაუერის მხოლოდ მაისის ბოლოსთვის გათავისუფლებას და შიონმა გადაწყვიტა არ შეეცავნოს იგი ნაკრებში. ძვილია, ბეკენბაუერის გარეშე თამაში, მაგრამ შიონს უნდა მიხედობოდა გამოიყვანოს მხოლოდ ის ფუნქიონერები, რომელთა საბრძოლო მზადყოფნაზე იგი სასუსებით დარწმუნებულია. თუ როგორ გარჯიშობს ბეკენბაუერი „კოსმოსში“, ეს შიონმა, რა თქმა უნდა, ხეიარანად არ იცის.

ში, უნდა ვიფიქროთ, მაიერის გარდა, კიდევ ორი მკარე გაემზადება.

თუ კი შიონს ამჟამად რაიმე ადევნებს, ეს პირველ რიგში, რა თქმა უნდა, დაცვის საკითხი გახლავთ. როგორი განცხადებებიც არ უნდა აკეთონ გერ-ის ფუნქიონერები ექსპერტებმა, რომ ისინი არგენტინაში ბეკენბაუერის გარეშე ითლად გაეკლან, რომ მის დირექტორს შემეცვლეს გამოინახვენ და ა. შ. ერთი რამ ცხადია — თუ კი საერთოდ ბეკენბაუერის შეცვლა შეიძლება, ეს უმძიმესი პრობლემა გახლავთ. მართლაც და ვინ აღარ ითამაშა ამ ადგილზე — ნილიმი, ტენპაგენმა, რიუსმანმა, სულ ახლანდელ ბეკენბაუერის ძველმა პარტიორმა შვარცენბეგმა. ექსპერიმენტები, ცოტა არ იყოს, გაგრძელდა და ეს ყველაფერი მხოლოდ ერთ რამეს ნიშნავს — იმ ადგილს, სადაც გერ-ის ნაკრებს მტკიცე ფარი ჰქონდა, გარკვეული სიყვარულიე წარმოიშვა. მეორე ცენტრალურ მცველად თითქმის შეუცვლელად თამაშობს კალცი, საიმედო, მტკიცე ფუნქიონერი. თუ ცენტრალურ მცველთა წყვილის საკითხი ჯერაც გადაუჭრელია, სამაგიეროდ ნათელია, ვინ ითამაშებს დაცვის ფრთ-

ნად ჩათვალეს. იგი მინდორზე დიდ სამუშაოს ასრულებს, ეხმარება დაცვას, ხშირად გადის წინ და გოლებიც გააქვს. ბონოფი უკანასკნელი 4 წლის მანძილზე ნაკრებში თითქმის უცვლელად თამაშობს და შიონის ექსპერტებისაზრებს უკანასკნელ სეზონში გამოთამაშებლის სადავეები მტკიცედ აიძო ხელში ფლოესე. ეს მეტად გამოცდილი ფუნქიონერი მსოფლიოს წინა ჩემპიონატში სათადარიგო იყო, ასე ვთქვათ „ოვერატის ჩრდილში“ იმყოფებოდა. ფლოესე ძალიან ძლიერად ითამაშა შარშან და ზოგი მიმომხილველი იმასაც კი წერს, რომ იგი ახლა ნახევარდაცვის №1 ფუნქიონერია და ბონოფსაც კი აღემატება. სხვა კანდიდატები არიან ბ. მიულერი, ბურგსმიულერი, ბევი, ტ. კოშკი, ბონგარცი, ზოგჯერ ასახელებენ ვეტერან ვიურსაც. ზოგი ექსპერტი ნაკრების ხელმძღვანელებს ურჩევს ისევ მიმართონ ბრაიტნერს, რომელიც ახლა შუა საზღვრსაკლებად გამოიყვანოს „ინტრაპტში“ და დიდი წარმატებითაც. შიონი მაინც უარყოფითად უყურებს ბრაიტნერს კანდიდატურას და შურნალის ტები გააფრთხილა კიდევ — ამ ფუნ-

სურათზე: 1954 წლის ჩემპიონატის ფინალი. მეორე გოლი უნგრეთთა კარში (ზევით) და ნიკეს თასის მფლობელი გერ-ს გუნდი — (მარცხნიდან) ფ. ვალტერი, ტურტი, ეკელი, რანი, ო. ვალტერი, ლობინი, პოსიპალი, შეფერი, კოლმაიერი, მაი, მორლოკი (ქვევით, მარცხნივ); 1974 წლის ჩემპიონატის ფინალი — გერ — პოლონდია. პოლანდიელებმა საჯარიმო მოედანზე „მოცელეს“ პოლონეზინი და გერმანელებმა 11-მეტრიანი საჯარიმო დარტყმით გაკეთეს ანგარიში (მატჩში გამარჯვა და ჩემპიონის წოდება მოიპოვა კვლავ გერ-ს გუნდმა).

ქვეყნივე

ლიდერობა მსოფლიო ჩემპიონში

ბელგრადში (იუგოსლავია) მიმდინარეობს 8 მარტისათვის მიძღვნილი ქალთა ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც მსოფლიოს ხუთჯერ ჩემპიონი დიდოსტატი ნ. გაფრინდავილიც მონაწილეობს.

ნ. გაფრინდავილი სტარტიდანვე დაწინაურდა. 4 ტურის შემდეგ მას 3,5 ქულა აქვს. შეჯიბრების მონაწილეებს კიდევ შეიძლება პარტია ღარჩათ სათამაშო.

„ავანგარდი“ დინამოელაზ მასპინძლობს

მომხმ, 14 მარტი (დღემით). აქ „ავანგარდი“ საჭადრაკო კლუბში მიმდინარეობს „დინამოს“ ცენტრალური საბჭოს მოჭადრაკე ქალთა ჩემპიონატი. უმეტესად ბრძოლებით აღინიშნა V და VI ტურები. V ტურში მხოლოდ ერთი პარტია დამთავრდა. ე. არტამონოვამ მოუგო ი. ხასინსკაიას (ორივე — კიევი), თორნი პარტია კი დაუმთავრებელი დარჩა. VI ტურში პირიქით, ერთი პარტია გადაიდო, თორნი დამთავრდა. ნ. მელაშვილმა მოუგო რ. კარასანეს (ვილნიუსი), ნ. ტიტორენკომ

(მოსკოვი) — ქ. მელაშვილს, ს. ბახირევამ (მოსკოვი) — ი. ტურაბინას (მინსკი) და ხასინსკაიამ — ე. ტიტოვას (კიევი).

გადადებული პარტიების დამთავრებისას ნ. მელაშვილმა პირველი მარცხი იწვინა — წაავო ტურაბინასთან, რომლისთვისაც ეს პირველი გამარჯვება იყო. ქ. მელაშვილი დაუზავდა ტიტოვას და დამარცხდა მ. წერეთელთან. ნ. მელაშვილმა და ბახირევამ მოუგეს ტიტოვას.

6 ტურის შემდეგ ნ. ტიტორენკოს 5 ქულა აქვს 5-იდან, ნ. მელაშვილს — 5, ე. არტამონოვას — 4 (5-იდან).

ა. არხუბინი.
(ჩენი ხეც. კორ.).

უჩხუველო ფორმის პარაშუტით ნახტომს ასრულებს აშშ-ის ჩემპიონი პ. უორდანი. იგი საპარაშუტო-სათხილამურო სპორტში ქვეყნის ჩემპიონატისთვის ემზადება. სპორტსმენები, რომლებიც ამ შეჯიბრებაში იასპარეზებენ, პარაშუტის ოსტატობასა და სამოთხილამუროს ხელოვნებას უნდა ფლობდნენ.

საკდების ფოტო.

პაეაოუკოტი

ოთხი უპლიერსი გაემოვლინდა

გაუზიფინე შედგა კიდევ ორი მატჩი უმაღლესი ლიგის კალთბურთულ ვეჯთა გუნდების საჯე-შირო ჩემპიონატში, რომელშიც გამოავლინა ოთხი უძლიერესი გუნდი, ჩემპიონატის დასკვნით ეტაპზე ოქტობრის მებღღებს რომ გაითამაშებენ.

ჩემპიონატის ლიდერებმა მოსკოველმა არმიელებმა უმასპინძლეს კაუნასის „ჟალგირისს“ და მოწინააღმდეგე დამარცხდეს დიდი ანგარიშით — 14:102 (79:51).

ლენინგრადის „სპარტაკმა“ ასევე დამარცხებულა მოუგო რიგის ვეფს — 14:3:99 (68:51).

ახლა ოთხი უძლიერესი გუნდი 17 მარტს მოსკოვში დაიწყებს დასკვნითი ეტაპის შეჯიბრებას.

ტაშვენსა და ხარკოვენი დი-წყო წყალბურთელთა გუნდების სა-კავშირო ჩემპიონატი. ტაშვენტში ასპარეზობენ ადგილობრივი „მეხ-ნატის“, მოსკოვის უნივერსიტეტის, კასპიის წითელდროშოვანი ფლო-ტილის (ბაქო), მოსკოვის „მოსკ-ვირის“, ლეოვისა და თბილისის „დინამოს“ გუნდები. ხარკოვენი გა-მოდინან სამხედრო-საზღვაო ფლო-ტის ცენტრალური სპორტკლუბის, მინსკის სეიფ-ის, ხარკოვის „ლოკო-მობილის, მოსკოვის, კიევისა და ალმა-ათის „დინამოს“ კოლექტი-ვები. ტაშვენტში თბილისის დინამოე-ლებმა ანგარიშით 5:6 წააგეს თა-ვიანთი პირველი მატჩი ლეოველ თანაკლუბებთან, ხოლო მეორე დღეს მოუგეს ბაქოელ წყალბურ-თელებს — 7:6, შემდეგ კი ფრედ (4:4) თამაშეს „მოსკვირთან“. დი-ნარჩენი შეხვედრები ასე დამთა-ვრდა: „მეხნატი“ — უნივერსიტე-ტი 5:5, კასპიის წითელდროშოვანი

წყალბურთი

ფლოტილია. — „მოსკვირი“ 4:4, უნივერსიტეტი — „მოსკვირი“ 4:4, „მეხნატი“ — „დინამო“ (ლეოვი) 4:4, უნივერსიტეტი — „დინამო“ (ლეოვი) 13:1, „მეხნატი“ — კას-პიის წითელდროშოვანი ფლოტი-ლია 7:7.

ხარკოვენი შეხვედრები ასე დამ-თავრდა: „დინამო“ (მოსკოვი) — „დინამო“ (კიევი) 7:5, სეიფ-ი — სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ცენ-ტრალური სპორტკლუბი (სსფ ცს) 3:8, „ლოკომობილი“ — „დინამო“ (ალმა-ათა) 6:6, სსფ ცს — „დი-ნამო“ (კიევი) 4:4, „დინამო“ (ალ-მა-ათა) — „დინამო“ (მოსკოვი) 4:5, „ლოკომობილი“ — სეიფ-ი 9:7, „დინამო“ (ალმა-ათა) — „დი-ნამო“ (კიევი) 6:6, „დინამო“ (მო-სკოვი) — სეიფ-ი 7:4, სსფ ცს — „ლოკომობილი“ 6:3.

მდგომარეობა დასკვნითი ეტაპის წინ

	მ.	წ.	ბ.	ქ.	
სსპა	23	2	2760	2280	48
„სპარტაკი“	16	9	2315	2188	41
„დინ.“ თბ.	15	10	2419	2442	40
„შალგირისი“	13	12	2477	2544	38
ვეფს	12	13	2545	2662	37
„დინ. მოსკ.“	11	14	2564	2509	36
„სპარტაკი“	11	14	2199	2222	36
„კოლქვი“	9	16	2218	2337	34

მეათე ტრადიციული

ამ დღეებში რესპუბლიკის ფა-რიკაობისა და ძალისხმობის სპეცი-ალიზებული სპორტული სკოლის დარბაზში მოეწყო ტრადიციული ასპარეზობა, რომელიც მოსწავლე-თა შორის საქართველოს მრავალ-გზის ჩემპიონის თ. თოფურიძის ხსოვნას მიეძღვნა და წლეულს მე-ათედ გაიმართა. ამ შეჯიბრების შე-სახებ მოგვითხრობს საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი ე. ქლიაშვილი:

— წლევედელ ასპარეზობაში,

რომელიც საქართველოს განათლე-ბის სამინისტრომ მოაწყო, თბილ-ის, ქუთაისის, რუსთავის, წყალ-ტუბოს, აფხაზეთისა და აჭარის 40-მდე დაწინაოთ მოთავსდა მონა-წილეობდა. საფარეგო ბილიკებზე ვიხილეთ რესპუბლიკის მოსწავლე-თა ნაკრების ყველა კანდიდატი. შემოწმდა მათი მზადყოფნა მოს-წველთა XV საკავშირო სპარტაკი-ადის წინ, რომელიც მიმდინარე წლის სექტემბერში ტაშვენტში გა-იმართა.

უკრიკაოვა

ფინალურ ტურნირში მონაწილე-ობის უფლება ექვსმა ჯაბუქმა მუ-შეტეტრმა მოიპოვა: თბილისელებმა — გ. ბრეგვაძემ, გ. დარბაიძემ და ე. ხელაძემ, ქუთაისელებმა — ზ. სვანიძემ, გ. ჩაჩხანიამ, აგრეთვე, ი. მესხორაძემ (წყალტუბო). თავი გა-მოიჩინა გ. დარბაიძემ, რამდენიმე ფინალში ყველა მტრეც დაამარც-ხა და საპატიო თასი დასაკუთრა. მეორე იყო ზ. სვანიძე, ხოლო მე-სამე გ. ბრეგვაძე.

ზ. ქორიძე.

ინტერესით მოელოან...

20 წლის წინათ საუფუძელი ნაყარა ძალისხმობა საერთაშორისო შეჯიბრებას, რომელსაც მამინე მოსკოვის პრი-ზი უწოდეს. შემდეგ ეს შეჯიბრება ძა-ლზე პოპულარული გახდა და ტრადი-ციულად ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა ქა-ლაქში, ერთხელ შეჯიბრებას ჩვენი რე-სპუბლიკის დედაქალაქმა თბილისმა უმასპინძლა. შეიცვალა პრიზის სახე-ლწოდება — მას ახლა უკვე მემო-რობის თასი ჰქვია.

ძალისხმობა ამ ტურნირს დღეს უკ-ვე მე-18 სტარტი აქვს და მას როგორც პირველად, ამჯერადაც მოსკოვი მას-პინძლობს. თუ პირველ შეჯიბრებამ 11 ქვეყნის 41 ათლეტი გამოდგინა, ახლა მოლოან 21 ქვეყნის 200-მდე სპორტსმენს. ფეიქანაგზე გამოვლენ აქ-სტრიის, ალფირის, ბულგარეთის, უნ-გეთის, ვენ-ის, საფრანგეთის, ირანის, კუბის, პოლონეთის, რუმინეთის, თურ-ქეთის, საფრანგეთის, შვეიცარიის, იაპონი-ის, აშშ-ს, სსრ კავშირისა და სხვა ქვეყნების ძალისხმობა. მონაწილეობა შორის არიან ოლიმპიური ჩემპიონები და მსოფლიოს რეკორდსმენები ა. ვო-რონინი, ნ. კოლტნიკოვი, ი. ვარია-ნაიანი, ვ. მილიტაინი, დ. რიგერტ-ნი და სხვები. შესაძლოა ტრავმის შემდეგ ფეიქანაგზე გამოვიდეს გ. ალექსე-ვიძე.

უკსოვლ ძალისხმობა შორის ვისა-ლეთ მსოფლიო რეკორდსმენს ი. რე-სვეს (ბულგარეთი), მსოფლიოსა და ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონს ზ. სმალიცკს (პოლონეთი), დ. კოსო-ვის (უნგარეთი), მ. ნასირის (ირანი) და სხვებს. შეჯიბრება ერთგვარი რე-პეტიტა იქნება ფეიქანის ჩემპიონატ-წინ, რომელიც ივნისში, ჩეხოსლოვაკი-აში გაიმართება.

ფეხბურთი

გაიმართა საქართველოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოსი და ფეხ-ბურთის რესპუბლიკური ფედერაციის ბრძოლიერების გაერთიანებული სხდო-მა.

მოისმინეს თბილისის „დინამოს“ უფროსი მწვრთნელის ნ. ახლაკაცის, ქუთაისის „ტორპედოს“ უფროსი მწვრთნელის რ. ძიძუაშვილისა და სო-ხუმის „დინამოს“ უფროსი მწვრთნე-ლის ა. ნორაკიძის ანგარიში, თუ რო-გორ ემზადებიან მათი გუნდები წინა-მდებარე სეზონისთვის. სხდომაზე გა-მოვიდა საქართველოს ფიზიკური კუ-ლტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ნ. ებრაღი-ძე.

1983 წლის დანი

ლიუსალდროშოვი გაიმართა მძლეოსნობის მოყვარულთა საერ-თაშორისო ფედერაციის საბჭოს სხდომა, რომელშიც გადაწყვიტა ფედერაციის კონკრეტული რეკონსტრუ-ქცია მისთვის საერთაშორისო შე-ჯიბრებების კლენდარში შეიტა-

ნის მსოფლიო ჩემპიონატები, პირ-ველი ასეთი მსოფლიო ჩემპიონა-ტის გაიმართვა ნაფარაუღვეია 1983 წელს, რის შემდეგ იგი ოთხ წე-ლში ვრთხელ მოეწყობა.

ამას გარდა, კლენდარშია ევრ-ობის წლევედელ ჩემპიონატი

ახლა, ამერიკაში

პრიოლი 126 ქულით III ადგილზეა. აქვე გაიმართა შეჯიბრება სპე-ციალურ სკოლაში, რომელიც ფარანგმა პ. პელეკმა მოიგო.

ვაჯთა ასპარეზობაში წარმატება წილად ხვდათ ამერიკელ ძმებს ფ. და ს. მარებს. პირველმა იმარჯვა 1118-მეტრიანი გიგანტური სლა-ომის ტრასაზე (2,41,04). სპეცია-ლურ სკოლაში ს. მარემ 627-მეტ-რიანი ტრასა 1 წუთსა და 51,47 წამში დაფარა.

ვაჯთა ასპარეზობას დიდი უპი-რატესობით ლიდერობს ი. სტენა-რტი, რომელმაც, შეიძლება ითქვას, ტურნირის დამთავრებამდე მესამედ გაიწვინა პირველობა. II ადგილ-ზეა ფ. მარე — 107 ქულა. III — ე. პელიეგერი (ავსტრია) — 95.

ა. შორაღანიას თასზე

სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნი“ ტრადიციულად ატარებს სპორტის და-მასახურებელ ოსტატ ა. შორაღანიას სა-ხელობის თასის გათამაშებას ფეხბურ-თში.

ამჟამად მიმდინარე შეჯიბრებაში ფიქსირებულია ასეთი შედეგები: „კოლ-ხეთი“ (ხობი) — „ქართლი“ (გორის რაიონი) 1:0, უთოტკენიკურ-სავეტერნი-ნარო ინსტიტუტი (თბილისი) — სა-სოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი (თბი-ლისი) 2:0, „კოლმეურნი“ (გვემუკო-რი) — „კოლმეურნი“ (თეიორი ყვარ-ი) 7:2, „ბახმარო“ (ჩოხატაური) — „კოლმეურნი“ (გურჯაანი) 0:0, 1:1 (პენალტებით გაიმარჯვა „ბახმარ-ომ“), „კოლმეურნი“ (ბახმა) — „გიგანტი“ (ლათურია) 0:0, 1:0, „იბერეთი“ (წულკიცი) — „კოლმე-ურნი“ (ბახმა) 4:2.

ბ. კაკაბაშვილი,
საკავშირო კატეგორიის მსაჯი.

აქაში

ლიდერობან ოსტატები

რუსთაველი მიმდინარეობს საქართვე-ლოს ვაჯთა პირველობა რუსულ შაშ-ში. შეჯიბრებაში 16 კაცი მონაწილე-ობს. სარბიელზე არიან: შარშანდელი ჩემპიონი ე. გობოზოვი (ცხინვალი), 4 სპორტის ოსტატი და 11 ოსტატო-ბის კანდიდატი.

6 ტურის შემდეგ ლიდერობენ ოსტა-ტები ა. ნურულაევი — 5,5 ქულა, ა. ბერუაშვილი — 5 და ს. პასლაფიანი — 4,5. ოსტატობის კანდიდატებს გობოზოვსა და ზ. ხოფერიას 4-4 ქულა აქვთ.

ბ. ალექსანდრი.

ახლა, ამერიკაში

ბანასლდა სამოთხილამურო-ეთა მსოფლიო თასების გათამაშე-ბა. მორივი ეტაპის სტარტები აშშ-ში სოფელ სტარტონ მაუნტინის მიდამოებში გაიმართა.

ქალთა შორის გიგანტური სლა-ომის 1118-მეტრიანი ტრასაზე ორი დამკვიდრებელი იმარჯვა წლევედელ-ელი თასების გათამაშების ლიდერ-მა პ. ვენცელმა (ლიხტენშტაინი), რომელმაც ჯერ 1:13,61 აჩვენა, ხო-ლო მეორე დამკვიდრებული ნ. სო-ლომონოვი 1:08,77. II ადგილი ერთ მ. ებელს (გერ), III — ლ. მ. მორგერს (შვეიცარია). ახლა ვენცელს საერთო ქა-მში 154 ქულა აქვს და 19 ქულით ასწრებს II ადგილზე მყოფ მორგ-ერს. მსოფლიო თასების ხუთჯერის მფლობელი ავსტრიელი ა. მონერ-

ოლიმპიური ლატარია „სპრინტი“

„სპრინტი“ საქართველოს რესპუბლიკური სამმართველო იტ-ყობინება, რომ თბილისში დაიწყო ახალი ოლიმპიური ნივთებისა და ფუჭადი ლატარიის „სპრინტის“ ბილეთების გაყიდვა.

მოქალაქეებს, რომლებსაც ღარ-ჩათ წინა „ვლ“ და „გბ“ სერების

ბილეთები წარწერით: „სპრინტის ლატარიის ბილეთი“, შეუძლიათ გადაცვალონ ისინი ახალი „ვშ“ სპრინტის ბილეთებზე რეალიზაცი-ის ყველა პუნქტში.

მოგებათა განაღდება შეიძლება თბილისის ყველა ცენტრალურ და პირველი თანრიგის შემანახველ სა-

ლაროში. მოგება 25 მანეთად შე-იძლება მიიღოს ადგილზე ბილე-თების გამაგრებულ ბილეთებსავე.

ოლიმპიური ლატარია „სპრინტ-თან“ დაკავშირებული ყველა სა-კითხის შესახებ მიმართეთ სპორტ-კლუტის საქართველოს რესპუბლი-კურ სამმართველოს. მისამართი: ინდუქსი 380019, თბილისი, ელვა-ვის ქუჩა № 26, ტელეფონი — 95-38-00.

სასპორტლოგო.

რედაქტორი ბ. ბასილიანი

17 მარტი

საქართველოს სახელმწიფო ფი-ზიკური კულტურის ინსტიტუ-ტის ბიბლიოთეკის სამკითხველ-დარბაზში შედგება დოკუმენ-ტის ტრანსპარენტის სახელმძღვანე-ლოს „ტურნირის“ და დოკუმენ-ტის ტრანსპარენტის სახელმძღვანე-ლოს „ძალისხმობა“ საჯარო გა-ნხილვა.

დასაწყისი 14 საათსა და 30 წუთზე.

რედაქტორი ბ. ბასილიანი.

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა. რედაქციის მისამართი: მთიანეთის ქ. № 14. დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“, ტელეფონები: რედაქტორი — 99-88-14 98-97-50; რედაქტორის მოადგილე — 99-88-17; მასხინებელი მდიანი — 98-97-58; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 98-97-58; მახობრე-ფეხბურთი — 98-97-55; სპორტის პროპაგანდა — 98-97-57; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 98-97-58; ქალბატონი — 98-97-26; სამხატვრო — 98-97-52; წერილების — 98-97-54; კორექტორები — 98-97-49; გამოცემები — 98-97-56; მემატიანეები — 98-97-51.